

Kwalifikacja cząstkowa na poziomie siódmym Polskiej Ramy Kwalifikacji i europejskich ram kwalifikacji

Zarządzanie i przywództwo w piłce siatkowej

Status: włączona funkcjonująca

Rodzaj: cząstkowa

Kategoria: sektorowe

Data włączenia do ZSK: 2023-02-20

Dokument potwierdzający nadanie kwalifikacji: Certyfikat kwalifikacji sektorowej

Sektorowa Rama Kwalifikacji: Sport

Krótką charakterystyka kwalifikacji

Osoba posiadająca kwalifikację "Zarządzanie i przywództwo w piłce siatkowej" jest gotowa do samodzielnego zarządzania zespołem, klubem, federacją. Diagnostuje potencjał i planuje rozwój graczy oraz specjalistów wspierających zespół, kreuje model gry i tworzy otoczenie sprzyjające realizacji celów. Jest gotowa do komunikowania się w grupie i perswadowania w kontaktach interpersonalnych, zarządza zmianą i podejmuje decyzje wykorzystując różne rodzaje myślenia. Wspiera rozwój piłki siatkowej oraz samodzielnie planuje własne uczenie się przez całe życie. Osoba posiadająca tę kwalifikację może znaleźć zatrudnienie w klubach i federacjach sportowych, stowarzyszeniach i fundacjach działających w obszarze sportu itp. Jest ona przygotowana do prowadzenia szkolenia drużyn sportowych w ramach rozgrywek międzynarodowych i krajowych.

Informacje o kwalifikacji

Grupy osób, które mogą być zainteresowane uzyskaniem kwalifikacji

Uzyskaniem kwalifikacji mogą być zainteresowane osoby posiadające kwalifikację cząstkową z poziomem 6 PRK "Optymalizacja procesu szkolenia w piłce siatkowej" (https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=13998).

W razie potrzeby warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji

Do walidacji może przystąpić osoba, która posiada kwalifikację pełną z poziomem 6 PRK oraz kwalifikację cząstkową "Optymalizacja procesu szkolenia w piłce siatkowej" (https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=13998) z minimum poziomem 6 PRK lub inną kwalifikację z obszaru piłki siatkowej z minimum poziomem 6 EQF.
 Ponadto, aby osoba mogła przystąpić do walidacji, musi minąć okres minimum 3 lat od uzyskania przez nią kwalifikacji cząstkowej z poziomem 6 PRK "Optymalizacja procesu szkolenia w piłce siatkowej" (https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=13998) lub innej kwalifikacji z obszaru piłki siatkowej z poziomem 6 EQF. Osób, które uzyskały kwalifikację "Optymalizacja procesu szkolenia w piłce siatkowej" na podstawie przedłożonego dyplomu trenera piłki siatkowej pierwszej klasy wydanego przed wejściem w życie ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów albo dyplomu uzyskanego po zakończeniu kursów, które rozpoczęły się za zgodą ministra właściwego do spraw sportu przed wejściem w życie ww. ustawy, nie obowiązuje opisany powyżej warunek przystąpienia do walidacji.

Typowe możliwości wykorzystania kwalifikacji

Osoba posiadająca kwalifikację może:
- Ubiegać o uzyskanie licencji PZPS uprawniającej do prowadzenia zespołów w rozgrywkach w systemie PZPS, WZPS, PLS;
- Zarządzać zespołami na wszystkich poziomach sportowych;
- Pełnić rolę doradcy, eksperta, mentora w zakresie zarządzania zespołami;

Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji i warunki przedłużenia jego ważności

Certyfikat jest ważny bezterminowo

Zapotrzebowanie na kwalifikację

Sporty zespołowe cieszą się dużą popularnością w różnych środowiskach lokalnych i krajowych. Przykładowo, w przypadku piłki siatkowej funkcjonuje 221 federacji narodowych uczestniczących w rozgrywkach zarówno kontynentalnych jak i światowych, co świadczy o dużej popularności tego sportu na świecie. W Polsce funkcjonuje ok. 900 klubów siatkarskich, ok. 36.500 zawodników (licencje), ok. 1.900 trenerów i instruktorów (posiadających licencje). Dane na podstawie Ogólnopolskiego Systemu Ewidencji Klubów i Zawodników (OSEKiZ), będącego własnością Polskiego Związku Piłki Siatkowej. Dane te są corocznie uaktualniane i przekazywane do Głównego Urzędu Statystycznego (GUS). Aktualnie posiadane uprawnienia trenerskie i instruktorskie w piłce siatkowej uprawniają do uzyskania licencji i prowadzenia zespołu na każdym poziomie rozgrywek. Niestety tylko niewielki proc. absolwentów Akademii Wychowania Fizycznego decyduje się na pracę w zawodzie, co powoduje, że brak jest wykwalifikowanych szkoleniowców w klubach siatkarskich. Podobnie sytuacja wygląda w przypadku innych sportów zespołowych.
 Dotychczasowe formy kształcenia polegające na obowiązku uczestniczenia w stacjonarnych kursach bardzo utrudniają korzystanie z tej oferty aktywnym zawodniczkom i zawodnikom ligowym oraz reprezentacyjnym, którzy powinni stanowić podstawę przyszłych kadr

trenerskich.
Podobnie pracujący nauczyciele wychowania fizycznego, nie zawsze dysponują zarówno czasem jak i środkami finansowymi na wielotygodniowe pobyty na kursach. W związku z powyższym, możliwość zdobycia kwalifikacji bez względu na sposób nabycia wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych jest odpowiedzią na potrzeby potencjalnych kandydatów na trenerów.
Wykwalifikowana kadra szkoleniowa spełnia ważną rolę na każdym etapie rozwoju kariery sportowej dzieci, młodzieży i dorosłych w ramach klubów sportowych, klas sportowych, szkół mistrzostwa sportowego oraz Szkolnych Klubów Sportowych i reprezentacji narodowych. Potencjał rozwojowy gier sportowych i ich nowych odmian (np. Park Volley, Snow Volleyball, plażowa piłka ręczna) wskazuje na rosnące zapotrzebowanie na kadre szkoleniową w tym zakresie.
Sukcesy międzynarodowe osiągnięte przez zespoły klubowe i reprezentacyjne w naszym kraju na poziomie młodzieżowym i seniorskim również obligują do ustawicznego kształcenia kolejnych kadr trenerskich mających kompetencje do efektywnego przygotowania graczy do współzawodnictwa.
Osoby posiadające zgłaszaną kwalifikację mogą wspierać zainteresowanie dzieci sportem na etapie wczesnoszkolnym realizując tym samym założenia Programu Rozwoju Sportu do roku 2020. Program wskazuje również, że jednym z kluczowych warunków dla efektywnego procesu szkolenia jest dostępność wykwalifikowanej kadry trenerskiej.
Zalecenia dotyczące najważniejszych wyzwań w sporcie przedstawił również Parlament Europejski w Sprawozdaniu w sprawie europejskiego wymiaru sportu (Sprawozdanie w sprawie europejskiego wymiaru sportu, 18.11.2011 r. (2011/2087(INI))). Dokument identyfikuje konieczne obszary interwencji oraz rekomenduje podjęcie działań m.in. państwom członkowskim. Zalecenia te pokrywają się z Programem Rozwoju Sportu do roku 2020 w takich obszarach jak m.in. rola kształcenia i odpowiednich kwalifikacji trenerów.
Kwalifikacja będzie umożliwiała potwierdzanie kompetencji osób, niezależnie od drogi ich uzyskania (droga formalna, poza- i nieformalna). Będzie zachęcała osoby wybierające drogę pozaformalną i nieformalną do wspierania sportu celem uzyskania odpowiednich kompetencji. Konieczność podnoszenia kompetencji kadr sportu na 7. poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji wynika ze zdiagnozowanych rynkowych luk kompetencyjnych w obszarze zarządzania zasobami ludzkimi kadr sportowych. W sportach drużynowych umiejętność i świadome budowanie relacji między zawodnikami jest jednym z kluczowych czynników sukcesu sportowego. Uzyskanie niniejszej kwalifikacji może pozytywnie wpłynąć na działalność trenerów doświadczonych, posiadających potwierdzone umiejętności związane ze wsparciem doświadczonych zawodników, kadr szkoleniowych i przekazywaniem im wiedzy. Nie tylko podniesie to jakość kształcenia kadr sportu w Polsce, ale i zwiększy ich konkurencyjność na arenie międzynarodowej. Ułatwi to bowiem udokumentowanie nabytych kwalifikacji w różnych krajach.
W sportach zespołowych prowadzone są rozgrywki na poziomie krajowym jak i międzynarodowym zarówno dla osób niepełnosprawnych jak i dla osób starszych (oldboyów). Przykładowo piłka siatkowa w Polsce odnosi znaczne sukcesy międzynarodowe w postaci 12 medali reprezentacji seniorskich kobiet i mężczyzn (od 2003 roku), ok. 40 medali reprezentacji juniorskich (od 1995 roku) w siatkówce halowej i ok. 80 medali w siatkówce plażowej (od 2005 roku). Źródło danych - Polski Związek Piłki Siatkowej. Poprawa infrastruktury sportowej, form szkolenia oraz zwiększenie środków finansowych przeznaczonych na szkolenie dzieci i młodzieży oraz reprezentacji seniorskich znacząco wpłynęło na zainteresowanie sportem. Wyniki sportowe na arenie krajowej i międzynarodowej zwiększyły zainteresowanie dzieci sportem zarówno na etapie wczesnoszkolnym (rozgrywki Kinder + Sport) oraz młodzieży (rozgrywki reprezentacyjne, klubowe, szkolne itp.).

Wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację

1. Etap weryfikacji

1.1. Metody
Weryfikacja efektów uczenia się następuje na

podstawie analizy dowodów i deklaracji połączonej z wywiadem swobodnym. Dowodami tymi mogą być m.in.:
- certyfikaty, dyplomy, zaświadczenia,
- praca pisemna / esej z propozycją autorskich rozwiązań w piłce siatkowej,
- artykuły naukowe oraz artykuły z pism branżowych,
- nagrania prowadzonych zajęć, wywiadów, wystąpień, prelekcji,
- arkusze obserwacji,
- plany, programy, projekty itp.
Uznanie wszystkich efektów uczenia się wskazanych dla kwalifikacji może nastąpić na podstawie:
- przedłożonego dyplomu trenera piłki siatkowej mistrzowskiej klasy wydanego przed wejściem w życie ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (Dz. U. poz. 829) lub
- dyplomu uzyskanego po zakończeniu kursów mistrzowskiej klasy, które rozpoczęły się za zgodą ministra właściwego do spraw sportu przed wejściem w życie ww. ustawy.

1.2. Zasoby kadrowe
Weryfikację przeprowadza komisja walidacyjna, zwana dalej "komisją". Komisja składa się z 3 osób, w tym przewodniczącego komisji.
Każdy z członków komisji:
- posiada dyplom trenera piłki siatkowej mistrzowskiej klasy wydany przed wejściem w życie ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów lub kwalifikację cząstkową z poziomem 7 PRK w piłce siatkowej,
- posiada kwalifikację pełną (magister) z poziomem co najmniej 7 PRK,
- posiada udokumentowane doświadczenie w prowadzeniu zespołu graczy w rozgrywkach klasyfikowanych (umowa o pracę lub kontrakt trenerski, zaświadczenie o udziale w zawodach mistrzowskich - FIVB, CEV itp.).
Co najmniej 1 z członków komisji posiada doświadczenie w zakresie działań związanych z wdrażaniem Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

1.3. Sposób organizacji walidacji oraz warunki organizacyjne i materialne
Instytucja certyfikująca musi zapewnić możliwość odwołania się od każdego etapu walidacji.

2. Etapy identyfikowania i dokumentowania
Instytucja certyfikująca musi zapewnić doradcę walidacyjnego, który spełnia poniższe warunki:
- posiada co najmniej dyplom trenera piłki siatkowej pierwszej klasy wydany przed wejściem w życie ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów lub kwalifikację cząstkową z poziomem 6 PRK w obszarze sportu,
- posiada kwalifikację pełną z poziomem co najmniej 6 PRK.
Doradca wspierający kandydata w tworzeniu portfolio na potrzeby analizy dowodów nie może zasiadać w komisji prowadzącej weryfikację dla tego konkretnego kandydata

Informacje dodatkowe

Podstawa prawna włączenia kwalifikacji do ZSK

Na podstawie Obwieszczenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 08.08.2024 r. w sprawie uznania dotychczasowej kwalifikacji rynkowej >Zarządzanie i przywództwo w piłce siatkowej< włączonej do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji za kwalifikację sektorową (Monitor Polski z dnia 2024-08-19, poz. 766)

Data rozpoczęcia funkcjonowania kwalifikacji w ZSK

2025-03-28

Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji (w godzinach)

1230

Termin dokonywania przeglądu kwalifikacji

Nie rzadziej niż raz na 10 lat

Termin następnego przeglądu kwalifikacji

2033-02-20

Kod dziedziny kształcenia

813 - Nauki o sporcie i kulturze fizycznej

Kod PKD (wg klasyfikacji 2007)

85.51 - Pozaszkolne formy edukacji sportowej oraz zajęć sportowych i rekreacyjnych

Kod kwalifikacji (od 2020 roku)

13997

Streszczenie opinii uzyskanych podczas konsultacji projektu kwalifikacji

Projekt kwalifikacji był konsultowany w ramach konsultacji środowiskowych - 5 opinii aprobujących projekt kwalifikacji, i w ramach opinii specjalistów co do społeczno-gospodarczego zapotrzebowania na kwalifikację. Specjaliści pozytywnie ocenili projekt. Na wszystkie sugestie zmian w projekcie w ramach konsultacji, wnioskodawca odpowiadał wyczerpująco i merytorycznie. Projekt uzyskał pozytywną ocenę Rady ds. Kształcenia i Doskonalenia Kadr Kultury Fizycznej.

Efekty uczenia się

Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się

Osoba posiadająca kwalifikację jest gotowa do samodzielnego zarządzania zespołem, klubem, federacją. Diagnostuje potencjał i planuje rozwój graczy oraz specjalistów wspierających zespół, kreuje model gry i tworzy otoczenie sprzyjające realizacji celów. Jest gotowa do komunikowania się w grupie i perswadowania w kontaktach interpersonalnych z wykorzystaniem aktualnej wiedzy z tego zakresu. Zarządza zmianą, w tym identyfikuje problemy i podejmuje decyzje wykorzystując różne rodzaje myślenia np. racjonalnego, heurystycznego. Wspiera rozwój piłki siatkowej oraz samodzielnie planuje własne uczenie się przez całe życie.

Zestawy efektów uczenia się

1) Diagnostowanie potencjału i planowanie rozwoju graczy oraz sztabu szkoleniowego

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Planuje rozwój potencjału graczy i sztabu

Kryteria weryfikacji:

- a. Diagnostuje potencjał graczy i sztabu;
- b. Doradza w wyborze ścieżek kariery;
- c. Motywuje do pracy nad sobą.

2. Kreuje model gry

Kryteria weryfikacji:

- a. Tworzy model gry wynikający ze światowych tendencji rozwoju piłki siatkowej;
- b. Dostosowuje model do zespołu graczy;
- c. Wdraża model gry;
- d. Monitoruje realizację modelu gry;
- e. Ewaluuje realizację modelu gry;
- f. Koryguje model gry na podstawie wniosków z monitorowania i ewaluacji.

3. Tworzy otoczenie sprzyjające realizacji celów

Kryteria weryfikacji:

- a. Identyfikuje, włącza i koordynuje zasoby sprzyjające realizacji celów (finansowe, organizacyjne, logistyczne, personalne);
- b. Reaguje na zmiany w otoczeniu, dostosowując program do realizacji celów organizacji;
- c. Wyciąga wnioski i formułuje dyrektywy praktyczne dla swojego zespołu na podstawie analizy otoczenia.

2) Komunikowanie i wpływ na realizację zadań

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Perswaduje w kontaktach interpersonalnych

Kryteria weryfikacji:

- a. Wyjaśnia i uzasadnia własne poglądy, stanowiska, propozycje;
- b. Stosuje zasady perswazji;
- c. Wykorzystuje różne typy argumentowania w celu pozyskania akceptacji odbiorców;
- d. Stosuje opowieści, metafory i inne figury retoryczne w celu oddziaływania na odbiorców;
- e. Syntetyzuje przeciwstawne opinie poprzez myślenie równoległe i konsensusowe.

2. Komunikuje się w grupie

Kryteria weryfikacji:

- a. Wykorzystuje dialog i dyskusję grupową;
- b. Uwzględnia różnorodność poglądów członków grupy;
- c. Zachęca do prezentowania własnych opinii;
- d. Uzasadnia rolę budowania porozumienia;
- e. Uzasadnia rolę zarządzania emocjami;
- f. Wykorzystuje różnice osobnicze i kulturowe w przeprowadzaniu zmian i doskonaleniu współpracy.

3) Zarządzanie zmianą i podejmowanie decyzji

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Kieruje zmianą

Kryteria weryfikacji:

- a. Inicjuje i wspiera zmiany;
- b. Uzasadnia celowość i konieczność wprowadzania zmian;
- c. Mobilizuje innych do inicjowania zmian;
- d. Tworzy klimat sprzyjający zmianom;
- e. Ugruntowuje kulturę zmian.

2. Identyfikuje problem

Kryteria weryfikacji:

- a. Definiuje problem, który należy rozwiązać (problemy poznawcze i praktyczne: korygujące, optymalizacyjne i twórcze);
- b. Określa priorytety decyzyjne;
- c. Ugruntowuje kulturę zmian.

3. Włącza współpracowników w podejmowanie decyzji

Kryteria weryfikacji:

- a. Uzasadnia rolę angażowania współpracowników w proces podejmowania decyzji;
- b. Wykorzystuje metody grupowego rozwiązywania problemów w procesie podejmowania decyzji.

4. Podejmuje decyzje wykorzystując różne rodzaje myślenia

Kryteria weryfikacji:

- a. Uzasadnia rolę myślenia racjonalnego (refleksyjnego) i intuicyjnego (heurystycznego) w podejmowaniu decyzji;
- b. Uzasadnia rolę analogii (benchmarking) w procesie decyzyjnym.

4) Wspieranie rozwoju piłki siatkowej

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Określa czynniki determinujące rozwój piłki siatkowej

Kryteria weryfikacji:

- a. Poszukuje alternatywnych umiejętności technicznych w piłce siatkowej;
- b. Poszukuje alternatywnych rozwiązań taktycznych w działaniach indywidualnych i zespołowych;
- c. Rozważa możliwość wykorzystania dorobku (technika, taktyka, technologia, modele kształcenia) innych sportów w piłce siatkowej;
- d. Rozważa i ocenia możliwości wykorzystania w piłce siatkowej dorobku różnych dziedzin nauki;
- e. Przewiduje wszechstronnie kierunki rozwoju piłki siatkowej (technika, taktyka, technologia, metodyka treningu, popularność, przepisy, charakterystyka);
- f. Wykorzystuje myślenie poprzez analogię (benchmarking) w pozyskiwaniu inspiracji i kreowaniu nowych rozwiązań w obrębie własnej dyscypliny i obszarów pozasportowych.

2. Analizuje bliższe i dalsze otoczenie zespołów piłki siatkowej

Kryteria weryfikacji:

- a. Obserwuje podmioty i procesy istotne dla działania zespołu, organizacji w otoczeniu bliższym i dalszym (prawnym, politycznym, społecznym, materialnym);
- b. Ocenia oddziaływania podmiotów i procesów w bliższym i dalszym otoczeniu na zespół.

3. Wskazuje zależności systemowe w działaniach organizacji i zespołów piłki siatkowej

Kryteria weryfikacji:

- a. Patrzy całościowo na strukturę organizacyjną piłki siatkowej;
- b. Dostrzega znaczenie i charakter powiązań między elementami organizacji (zespół, klub, federacja).

4. Realizuje działania edukacyjne, wspierające rozwój zespołu, klubu, federacji

Kryteria weryfikacji:

- a. Prowadzi wykłady lub zajęcia praktyczne służące nabywaniu nowych kompetencji przez innych trenerów;
- b. Omawia standardy wykonywania pracy trenera, odwołując się do własnych doświadczeń, uznanych trenerów, dorobku światowego oraz Kodeksu Etyki Trenera Piłki Siatkowej ;
- c. Omawia rolę podnoszenia kwalifikacji i kształcenia się osób związanych ze środowiskiem sportowym;
- d. Ocenia projekty i wdrażanie programów szkoleniowych.

5. Realizuje działania marketingowe wspierające rozwój zespołu, klubu, federacji

Kryteria weryfikacji:

- a. Promuje gry zespołowe i ich osiągnięcia;
- b. Promuje działania na rzecz przestrzegania zasad fair play w sporcie;
- c. Występuje jako ekspert sportowy z zakresu gry zespołowej w kontaktach z otoczeniem;
- d. Upowszechnia wiedzę o dyscyplinie.

5) Rozwój osobisty trenera piłki siatkowej

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Przedstawia własną koncepcję uczenia się przez całe życie w obszarze zawodowym;

Kryteria weryfikacji:

- a. Samodzielnie planuje własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowuje innych w tym zakresie;
- b. Prezentuje wykorzystanie zastosowanie wiedzy z wybranych obszarów nauk społecznych w procesie przewodzenia;
- c. Ocenia efekty podjętych działań rozwojowych i wyciąga wnioski.

Instytucje certyfikujące i podmioty powiązane z kwalifikacją

Instytucje certyfikujące (IC)

Instytucje
walidujące

1 Polski Związek Piłki Siatkowej

Wnioskodawca:

Polski Związek Piłki Siatkowej

Minister właściwy dla kwalifikacji:

Minister Sportu i Turystyki